

عنوان مقاله:

جایگاه اسب در فرنگ و معماری ایران

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی معماری، شهرسازی، عمران، هنر و محیط زیست؛ افق های آینده، نگاه به گذشته (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسنده:

مولود خسروی - مربی، عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

در پهنه ایران زمین همان اصالتها، نجابتها و خویهای یزدانی که بر تبار ایرانی راست می آمده و همان همراهیها، همزیستیها، پایداریها و بخشندگیها که ملازم با تربیت و خلق و خوی ایرانی و از ویژگیهای ستودنی فرهنگ ایرانیست بدین حیوان نجیب نیز منسوب شده است و بی دلیل نیست که اسب را تربیت و رام شده ایرانیان دانسته، خواستگاه و پرورشگاه آن را ایران زمین خوانده اند. به یقین سزاوار نیست که این موجود شریف که به واسطه جایگاه ویژه اش، بخشی از هویت هر فرد ایرانی در آن مستتر است به دست فراموشی سپرده شود. بنابراین ضرورت پرداختن به این موضوع علاوه بر اهمیت شناخت و تاکید بر آن به عنوان عامل پیدایش برخی آثار اصیل معماری، حفظ و صیانت از هویت و فرهنگ ایران زمین محسوب می شود. از این رو مهمترین هدفی که می توان برای انتخاب این موضوع بیان نمود تلاش در جهت معرفی موضوع از منظر فرهنگ و معماری ایرانی است. در همین راستا به منظور شناسایی بیشتر موضوع این پژوهش ضمن معرفی نه زیرشاخه فرهنگ ایران، به صوت اجمالی به معرفی سه زیر شاخه ملموس حضور این موجود شریف در فرهنگ و تمدن ایران زمین، -تاریخ ایران، ادبیات ایران و هنر ایران- پرداخته و سپس به بررسی فضاهای حضور و نقش ویژه اسب در معماری، به عنوان یار و همراه همیشگی ایرانیان اهتمام نموده است. با توجه به اینکه حضور اسبان در فضاها دارای جنبه های مختلف تشریفاتی، امنیتی، مخابره پیامها، شکار و ورزش و رزم، نمایش و سوگواری، معیشت -، انتقال بار و مسافر- و صنایع، هر یک کیفیتها و ملزومات فضایی مخصوص به خود را داشته، مهمترین فضاهایی که به طور خاص و با این اهداف طراحی شده و مورد بهره برداری عموم قرار گرفته اند چاپارخانه و اصطبل بوده و همچنین به دلیل حضور اسبان به عنوان مرکب سفر در کاروانسراها نیز فضایی جداگانه به آنها اختصاص یافته است. که با توجه به تغییر رویه زندگی کنونی به دلیل عدم توجه و استفاده، مهجور مانده و یا رو به فرسودگی و ویرانی نهاده اند، در صورتی که ویژگیهای معمارانه و جزییات فراخور تحسین اجرایی و کیفیتهای ممتازی در خلق فضا، ساماندهی عملکردها و تناسبات در اغلب آنها چشم نوازی می کند. و شایسته است هنر معماری ایرانی در این آثار نیز مورد توجه و استفاده مختصان و علاقمندان قرار گیرد. در بررسی این فضاها نگارنده این پژوهش عموماً از مطالعات کتابخانه ای و تا حدی نیز مصاحبه با افراد صاحب نظر و مطالعات میدانی بهره برده است.

کلمات کلیدی:

فرهنگ ایران، معماری ایران، اسب ایران، چاپارخانه، اصطبل، کاروانسرا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/607919>

